

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Циклова комісія загальної підготовки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр з початкової освіти

Професійна кваліфікація: Вчитель початкових класів закладу загальної
середньої освіти

Затверджено на засіданні циклової комісії
загальної підготовки
Протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Соціологія»
Викладач (-і)	Кучера Ірина Василівна
Контактний телефон викладача	+380509699128
E-mail викладача	iryna.kuchera@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Програма курсу спрямована на формування у студентів вміння теоретично осмислювати й аналізувати соціальні явища і процеси, які відбуваються у світовому співтоваристві та сучасному українському суспільстві.</p> <p>В межах лекційного курсу аналізуються закономірності функціонування і розвитку суспільства, осмислюється процес соціалізації особистості, розкривається діяльність таких соціальних інститутів як сім'я, культура, освіта, та релігія. Зміст семінарських занять цілком корелює з лекційним матеріалом, оскільки їхня мета полягає у поглибленому вивченні матеріалу, що, як передбачається, дозволить студентам виробити власну світоглядну позицію. Знання дисципліни сприятимуть зростанню рівня фахової компетентності спеціалістів гуманітарного профілю, слугуватимуть передумовою застосування набутих студентами теоретичних знань у практичній площині реальних соціокультурних умов.</p> <p>Програма включає відомості, що поглиблюють і доповнюють зміст навчальних предметів з філософії, психології, історії української культури.</p> <p>Курс «Соціологія» спрямований на реалізацію в освітній діяльності принципу міждисциплінарної інтеграції. Процес навчання відбувається у відповідності з особистісно-орієнтованою моделлю і системно-діяльнісним підходом.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Мета викладання дисципліни:</i> підвищення рівня світоглядної та гуманітарної підготовки студентів шляхом оволодіння знаннями про соціальні зв'язки і відносини, способи їх організації, закономірності формування та розвитку.</p> <p><i>Завдання:</i> сформувати у студентів цілісне уявлення про специфіку соціологічного знання; окреслити розуміння суспільства як цілісної системи, розкрити розуміння соціальної структури та природи соціальної нерівності; розвинути у студентів вміння теоретично осмислювати й аналізувати соціальні явища та процеси, які відбуваються у світовому співтоваристві і сучасному українському суспільстві; виробити у майбутніх спеціалістів навички організації і проведення конкретно-соціологічних досліджень та використання їх результатів у практичній діяльності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність особи до виконання типових спеціалізованих завдань у педагогічній галузі професійної діяльності, пов'язаних із виконанням виробничих завдань підвищеної складності та/або здійснення обмежених управлінських функцій, що характеризуються певною невизначеністю умов та потребують застосування положень і методів педагогічної науки, і завершуються здобуттям відповідної освітньої кваліфікації.</p> <p>ЗК-2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації та узагальнення</p>	

інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формування логічних висновків.

ЗК-12. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних та комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й повсякденному житті.

ПРН-1. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової та вищої освіти в Україні. Знати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.

ПРН-3. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики і корекції психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку; види і засоби контролю.

ПНР-6. Знати традиційні та інноваційні технології організації і проведення методичної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі за напрямами, зумовленими посадовими обов'язками вчителя початкової школи.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські, практичні заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
8	013 Початкова освіта	4	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість годин		
	лекції	практич ні заняття	сам. роб
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство.	2	2	10
Тема 2. Тема 2. Основні етапи і тенденції розвитку соціологічної думки.	2	4	10
Тема 3. Суспільство як соціальна система.	2	4	10
Тема 4. Особистість в системі соціальних зв'язків		2	10
Тема 5. Соціологія сім'ї та молоді	2	4	10
Тема 6. Соціологія культури і освіти	2	4	10

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної	Вид контролю – залік.
--	-----------------------

дисципліни	Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 70 балів, Контрольна робота – 20 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів.
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 20 балів. Контрольна робота виконується у формі тестів. Тест охоплює матеріал тем 1, 2, 3 та 4 тем. Кількість тестових завдань: 60. Тести закритого типу (з варіантами відповідей). Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання: 60 хв. (в межах семінарського заняття).
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 70 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік.

7. Політика навчальної дисципліни

1. *Письмові роботи* виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.
2. *Академічна доброчесність*. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.
3. *Відвідування занять*. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від _____ 2023 р № _____. [https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/_____](https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/).pdf
4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

Аблов А. Ф. Загальна соціологія : конспект лекцій / А. Ф. Аблов. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 130 с.
http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/28393/1/sociology_ablov.pdf

Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів і всіх зацікавлених / О.Богдан. - К.: Дух і Літера, 2015. 380 с. https://www.sii.org.ua/wp-content/uploads/2016/07/Bogdan_SocResearch.pdf

Дворецька Г. Соціологія: навч. посіб. / Г. Дворецька. – КНЕУ, 1999. – 338 с.

Джефкінс Ф. Реклама. Практичний посібник: Вид.4 - К.: Знання, 2008. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/knigi/290-reklama-djefkns-f.html>

Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А. В. Фурман, В. С. Біскуп, О. С. Морщакова. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 354 с. <https://lira-k.com.ua/preview/12589.pdf>

Злобіна О. Суспільна криза: життєві стратегії особистості / О. Злобіна, В. Тихонович. – К.: Стилос, 2001. – 238 с.

Івашенко О. Про анатомію економічної нерівності в сучасній Україні: соціологічні дослідження / О. Іваненко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. - №4. – С. 29-55.

Катаєв С. Сучасне українське суспільство: навч. посіб. / С. Катаєв. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 200 с.

Кіца М. Дисфункційність патогенної реклами в українській пресі / М. Кіца // Вісник Львівського університету. Серія журналістика. 2013. Вип. 38. С. 153-158.

Курбан О.В. PR у маркетингових комунікаціях: [Навчальний посібник] / О.В.Курбан. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 246 с.

Кучера І.В. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Соціологія» для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка / І. В. Кучера. – Івано-Франківськ: «Симфонія форте», 2021. – 29 с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/9536>

Кучера І.В. Соціологія : курс лекцій для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка / І. В. Кучера. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2021. – 72 с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/9539>

Кучера І.В. Соціологія : навчально-методичний посібник для підготовки до семінарських занять для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка / І. В. Кучера. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2021. – 48 с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/9542>

Лисиця Н. М. Соціологія реклами: навч. посібн. / Н. М. Лисиця, Ю. В. Белікова. – Х. :ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 276 с.

Лукашевич М. Соціологія. Загальний курс: підруч. / М. Лукашевич, М. Туленков. – К.: Каравела, 2004. – 456 с.

Наумовець А. Г. Віч-на-віч з аудиторією. - К., 2003. - 55 с.

Нестуля О. Соціологія: практикум модульний варіант: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, С. Ж. Везомська. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 272 с.

Основи реклами і зв'язків із громадськістю: підручник / за заг. ред. В. Ф. Іванова, В. В. Різуна. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. – 431 с.

Піча В. Соціологія: короткий навчальний словник: терміни і поняття / В. Піча, А. Хорунжий, Л. Климанська, В. Савка. / за ред. В. М. Пічі. – К.: „Каравела”; Львів: „Новий світ - 2000”; Львів „Магнолія 2006”, 2008. – 340 с.

Піча В. Соціологія: курс лекцій / В. Піча. – К.: Заповіт, 1996. – 344 с.

Почепцов Г. Г. Паблік релейшнз. - 2-е вид., випр. і доп. - К 2003. - 373 с.

Примуш М. Загальна соціологія: авч. посіб. / М. Примуш. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с.

Реклама і зв'язки з громадськістю: конспект лекцій. Навчальний посібник. Електронне видання. Укладач М.Г.Житарюк. – Вінниця, 2015. – 165 с. Режим доступу: <http://przhyt.ucoz.ua/>

Ручка А. А. Курс історії теоретичної соціології: навч. посіб. / А. А. Ручка, В. В. Танчер. – К.: Наукова думка, 1995. – 327 с.

Сірий Є. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: навч. посіб./ Є. Сірий. – К.: Атіка, 2004. – 480 с.

Соціологія культури: навч. посібник / О. М. Семашко, В. М. Піча, О. І. Погорілий та ін. - К.: „Каравела”, Львів: „Новий світ-2000”, 2002. – 334 с.

Соціологія. Підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. В. Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2005. – 560 с.

Соціологія: навч. посіб. / за ред. С. О.Макеєва. – 2-е вид. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2003. – 455 с.

Соціологія: підруч. / за ред. В. П. Андрущенко, М. І. Горлача. – Київ – Харків, 1998. – 624 с.

Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й.Черниш та ін.]. Київ :«Каравела», 2020. 356 с. <https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Sotsiolohtia-Teorii-serednoho-rivnia-za-red-YU.F.-Pachkovskoho-Navch.-posibnyk-2020.pdf>

Танчин І. Соціологія: навч. посіб. / І. Танчин. – К.: Знання, 2007. – 351 с.

Черниш Н. Соціологія: підручник за рейтингово-модульною системою навчання / Н. Черниш. – К.: Знання, 2009. – 468 с.

Чудовська І. А. Соціокультурний та комунікативний статус реклами як соціальної технології. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора соціологічних наук 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології. К., 1012. 403 с.

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>